

EEN FOTO VAN EEN OUWE BOOT

Musical in drie bedrijven

door

RUUD VAN LING

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **EEN FOTO VAN EEN OUWE BOOT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RUUD VAN LING** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

SOFIE

BAREND

STEVEN POOL: een visser.

GEERTJE: zijn oudste dochter.

AAFKE: zijn jongste dochter.

BEREND KAPTEYN: een visser.

MOEDER KREEKWAARD: de kruideniersvrouw.

JACOB KREEKWAARD: haar zoon.

NELIS PALINGBOER

JAN: zijn zoon.

DAME (Dokter Jenny): vriendin van Geertje.

KLAAS: vriend van Aafke.

ANNEKE: vriendin van Jacob.

1E VISSERSVROUW

2E VISSERSVROUW

3E VISSERSVROUW

Passanten/koor.

LIJST VAN LIEDJES

ZUIDERZEEBALLADE	ensemble
DE DIJK	ensemble
TE KERMIS	ensemble + Steven
KINDEREN	ensemble
LIEFDE OP 'T EERSTE GEZICHT	solo Steven
HEM	solo Aafke / Geertje
VRIJERSLIED	ensemble
SCHAGER POLKA	ensemble
WEST-FRIESLAND	ensemble + Jacob
ARTS IN ENE VOLKSWIJK	solo Jenny
ANDERS	solo Geertje
KLAAS	solo Aafke
RUZIE	ensemble + Aafke
VISSERSLIEDJE	ensemble + Berend
ZO 'N JONGEN	solo moeder Kreek waard
TANGO VAN HET GELD	Mw. Kreekwaard + ensemble
RODDELEN	ensemble
BRUILOFTSDUET	Aafke, Jacob + ensemble
ZUIDERZEEBALLADE	ensemble

INLEIDING

(toneelbeeld: gesloten voorgordijn. Voor het publiek is duidelijk dat er achter het gordijn nog volop "gewerkt" wordt: kreten, geluid van schuivende en vallende voorwerpen, opbollend doek. Een beetje ruzieachtige stemming. Er wordt nogal wild aan het gordijn gerukt. Een vrouw werkt zich tussen het gordijn door. Het is Sofie)

SOFIE *(met een paar dozen of koffers in armen en/of handen)*: Barend! B a r e n d!!! Schiet nou toch eens op. Dan kunnen we hier eindelijk weg. Ik blijf geen minuut langer in dit gat. Vooruit. Hoe eerder we hier weg zijn, des te liever het me is. Treuzel dus niet zo. En help me met deze koffers. En deze dozen. Barend! B a r e n d!!!!

BAREND *(stem van achter het gesloten gordijn)*: Ja ja.... rustig maar aan.... Mens, wat heb je weer een haast... Het komt toch allemaal best goed...

SOFIE *(fel)*: Oh nee... dát hoofdstuk hebben we gehad... Ik dank god op m'n blote knieën dat we hier weg kunnen.... Wat een gruwelijk oord hier, zeg. Iedereen houdt iedereen in de gaten... Als je even te lang met iemand staat te praten hebben ze al wat over je te zeggen.... Da's geen sociale controle meer, dat is je reinste roddel en laster... Achterlijk gewoon.....

BAREND *(nog steeds niet zichtbaar)*: Dat valt allemaal best mee.. Ik heb daar nooit last van gehad....

SOFIE *(giftig)*: Nee, natuurlijk niet... JIJ zit de hele dag op je werk in de grote stad.... Heerlijk anoniem... MIJ kent iedereen, en het lijkt wel of iedereen me hier met een vergrootglas in de gaten houdt... Bah. Schiet je nou nog op of hoe zit dat? En help me even met deze dozen. Alles moet mee. Heerlijk. Wég van hier. Heerlijk naar de stad.

BAREND *(geïrriteerd)*: Schiet dan toch eens op.... De hele zaal zit vol mensen.... Jij wacht ook altijd tot het laatste ogenblik... Moeten we verhuizen terwijl er zo'n toneelvoorstelling aan de gang is... *(botst, met koffers en dozen, onhandig tegen toeschouwers op)* Neemt u me niet kwalijk, maar u zit verschrikkelijk in de weg.... Barend! B a r e n d!!! Man, je bent niet naar voren te schóppen!!! *(tot een willekeurige toeschouwer)* Ja, sorry hoor, maar we zijn aan het verhuizen... We gaan het dorp uit.... Heerlijk. Een lekkere moderne eengezinswoning in de grote stad... Mét centrale verwarming.... En een dak dat niet lekt... Heerlijk toch? Beter dan zo'n krotje hier in dit oord... Mislukt Zuiderzeehaventje.... Met z'n gestoorde

nachtmarkten... En maar roddelen... En maar kleppen..... En maar kwaadspreken... Dorp-uit-het-jaar-NUL... Blij dat ik weg kan....

Barend! Heb je nu eindelijk alles? Wees eens wat minder traag.....

BAREND (*nu vóór het gordijn, dus zichtbaar. Ook met koffers en dozen*): Mens, maak toch niet zo'n drukte... Wat moeten ze wel niet van je denken? Dit had toch allemaal ook morgen gekund?

SOFIE (*beslist*): Niets daarvan. Vandaag hebben we de sleutel, vandaag gaan we hier weg. En wat moet je nou met al die ouwe rotzooi?

BAREND (*verontschuldigend*): Ach, een paar herinneringen... M'n vader en m'n grootvader hebben hier gewoond.... M'n overgrootvader en m'n betovergrootvader..... Die waren hier vissers. Geslachten lang.

SOFIE (*ongeduldig*): Ja ja. Dat weten we. Maar dat is geweest. Jij bent geen visser, jij bent computeranalist en jij werkt in Amsterdam Zuid-Oost, dus hier hebben we NIETS meer te zoeken. Wij hebben het hier gehad. Om nog maar niet te spreken over die gruwelijke reistijd.... En die eeuwige files... En het feit dat je hier amper kunt winkelen.

BAREND: Je kunt toch naar Schagen...

SOFIE (*verachtelijk*): Schagen..... S c h a g e n!!!! Nee, nou noem je iets op zeg.... Dat is toch wel zo'n wereldstad.... Een metropool gewoon!!! Ook zo'n met kranten dichtgeplakt rot dorp..... Maar goed..... We konden een wereldprijs krijgen voor dat gerestaureerde vissershuisje, dus e i n d e l i j k gaan we hier weg.....

BAREND (*bedrukt*): Ik ben d'r niks blij mee....

SOFIE (*pakt hem bij de arm*): Natuurlijk wel, lieve schat... Je zult eens zien hoe gauw je je thuis voelt in Bullewijk, bij de Gaasperplas... Alles lekker modern... Comfort, veiligheid, alles gloednieuw.....

BAREND: Beton, glas en staal....

SOFIE (*opgetogen*): En een metrostation vlak om de hoek! Met een kwartiertje zitten we in het centrum. De Bijenkorf! V en D!!! Peek en Cloppenburg!!! En een supergrote C en A.... Heerlijk toch?

BAREND: Stof, vuil, en stank... Rot herrie van auto's....

SOFIE (*blij*): En héérlijk anoniem... Niemand kent je... Niemand bemoeit zich met je... Je kunt doen en laten wat je wilt zonder dat iemand ook maar op je let... Fantastisch.

BAREND (*stroef*): Nou.

SOFIE: O schatje...Je zult eens zien hoe we daar óp gaan leven... En jij heerlijk dicht bij je werk...

BAREND (*zuchtend*): Nóg meer overwerken...

SOFIE (*verrukt*): En dan, de mogelijkheden om uit te gaan, liefje... Bioscopen, theaters... Volop restaurants....

BAREND: Ik vind een avondje dorpsstoneel wel zo leuk....

SOFIE: Wat? En je ging nooit! Nou ja, dat kan ik wel begrijpen ook, hoor... In zo'n rokerige zaal van zo'n armzalige kroeg.. Met zo'n gedateerd stuk...Maar in Amsterdam, schat... Dáár gebeurt het! De culturele hoofdstad van Europa... En daar hebben wij nu een n i e u w huis! Dat is toch onvoorstelbaar?

BAREND (*zuchtend*): Onvoorstelbaar... Ja, zeg dat wel...

SOFIE (*blij*): Juist... Dus daarom. Vanavond slapen wij in ons nieuwe huis. Hier zijn we weg. Zeg je grootouders en over-bet-grootouders maar lekker gedag. WIJ hebben het hier gezien. Voor altijd. Kom op. (*wil hem meetrekken. Barend laat een doos vallen. Er rolt een foto uit. Hij bukt zich en bekijkt de foto vol tederheid. Sofie geërgerd*): Wat sta je nou weer te dromen? Wat is er nou weer? Wat heb je daar?

BAREND (*stopt de foto zorgvuldig in zijn binnenzak. Dan, met een stem vol weemoed*): Ach, niks... Een foto van een ouwe boot... (*beiden met koffers en pakjes via de zaal af*)

EERSTE BEDRIJF

(toneelbeeld: een vissershuisje met aangrenzend straatje of pleintje in het voormalige vissersdorp Kolhorn. Een bankje voor het huis, een tafeltje. De deur van het huisje staat open, zodat ook een deel van het interieur zichtbaar is. Het is hoog zomer: het leven speelt zich buitenshuis af. Op het bankje vóór het huis zit vissersman Steven Pool, een weduwnaar, netten te repareren. Koorleden (figuratie) passeren; het is marktdag vandaag. Men groet elkaar. Het koor stelt zich op)

ZUIDERZEEBALLADE

Jaren lag er op een zolder, een foto van een ouwe boot.
Die was nog van vóór de polder, van die ouwe vissersvloot.
't Was natuurlijk een gelukkie. 't Prentje was al jaren kwijt.
't Is misschien het laatste stukie, van die goeie ouwe tijd...

Daar is het water, daar is de haven,
waar je altijd horen kon, we gaan aan boord.
Een voerman laat er nou paarden draven,
aan de horizon leit Kreileroord.
Eens ging de zee hier tekeer, maar die tijd is niet meer.
't Water ligt nou achter de dijk.
Een tractor gaat er nu greppels graven.
'k Zie tot de horizon geen schepen meer.

Kijk, die grote vent, da's Steven.
Ja, dat was de kapitein!
Ach, waar is die tijd gebleven?
Wat zou er nog van over zijn?
Kijk, en daar, die blonde jongen,
vooraan bij de fokkeschoot....
Ach, het is zo vaak gezongen,
het liedje van die ouwe boot.....

(de muziek verflauwt. Het koor naar links en rechts af, elkaar en Steven groetend. Steven werkt neuriënd aan z'n netten door. Berend Kapteyn, ook een vissersman, op. Heeft een pakje/cadeautje bij zich. Stapt op Steven af)

BEREND: Steven Pool! Goed dat ik je zie, man. Wat een weertje, niet?

STEVEN: Kijk nou. Berend Kapteyn. Ja, dat mag je zeggen, kerel.
Bést weer, en dat zo laat in de zomer.

BEREND: Ik ga er even bij zitten. (*zet zich naast Steven op het bankje*) 't Is verdikkeme nog puur zo warm ook!

STEVEN: Je moet je niet zo druk maken. Rust en kalmte, dan red je het 't beste.

BEREND (*op de netten wijzend*): Veel kapot, zo aan die netten?

STEVEN: Ja, ik denk dat we aan een wrak zijn blijven hangen. Een paar forse scheuren. Maar het is te repareren hoor. En 't is er nou net het goeie weer voor... Kunnen we straks weer naar zee.

BEREND: Ja, en met een nieuwe schuit, heb ik gehoord?

STEVEN: Zeker.. Een mooie nieuwe botter. In Lemmer gebouwd. Eind van de maand varen ze 'm over... Een mooi groot schip.

BEREND: Ik merk het al.... Jou gaat het goed.

STEVEN: Ik klaag niet.

BEREND: 't Is te hopen, dat je nog lang kunt vissen. Als je al die verhalen zo hoort....

STEVEN: Verhalen? Wat voor verhalen?

BEREND: Nou, van die dijk en zo... Weet je daar dan niets van?

STEVEN: O, gaan ze de dijk weer ophogen? Da's goed werk, en wel nodig ook, na die laatste overstroming...

BEREND: Nee, geen dijk ophogen.. Ze willen de hele Zuiderzee afsluiten!

STEVEN: Wat? Jij bent gek! Hoe kom je aan die dwaasheid?

BEREND: Niks geen dwaasheid... 't Staat in de krant. Hierzo, in de Schager Courant.

STEVEN: O, die lees ik niet.. Niks dan leugens in dat blad... En in Schagen kom ik niet.... Daar stelen ze je fiets.

BEREND: Maar het is echt waar, Steven... Ze willen de Zuiderzee afsluiten en er één grote polder van maken. Wieringen komt dan midden in het land te liggen.

STEVEN: Wat een fantasie... Man, dat lukt toch nooit... Een hele zee afsluiten en inpolderen... Geloof toch al die sprookjes niet..... Wat zouden wij, vissers dan moeten? Waar zou de vis vandaan moeten komen? De haring? De ansjovis? Heel het land eet de vis die wij vangen. Je zou de mensen eens moeten horen schelden als dat ineens weg viel.....

BEREND: Ze komen nu ook in opstand, na de zoveelste overstroming... En er zijn boeren en boerenzoons genoeg, die graag een bedrijf willen beginnen in een of andere nieuwe polder.

STEVEN: Ha ha, dat kan toch helemaal niet.... De zeebodem is zo zout als brem.. Daar groeit toch nooit wat op... Lariekoek,

bakerpraatjes... Een zee blijft nou eenmaal een zee... Daar moet je je tegen wapenen.... En vertrouwen kun je hem nooit.... (*weer wat koorleden op het toneel*) Mensen, weten jullie wat Berend hier beweert? Dat ze de zee willen afsluiten. Wat een waanzin, niet waar? (*tot zijn verbazing weten velen ervan en men staat er niet zo afwijzend tegenover*)

1E VISSERSVROUW: Als ze eerder een dijk hadden aangelegd, hadden m'n man en m'n zoon misschien nog geleefd.. Die zijn verdronken.

2E VISSERSVROUW: 't Zou een heel rustige gedachte zijn... En er blijft zee genoeg over voor wie zo nodig het water op wil.

3E VISSERSVROUW: Boer is wel zo'n veilig beroep.

STEVEN (*verbaasd*): Jullie zijn niet goed wijs! Wat is nou mooier en vrijer dan het beroep van vissersman?

1E VISSERSVROUW: En wat is er erger dan het bestaan van vissersweduwe? Noem me één gezin hier in het dorp waarvan er niet een op zee gebleven is.

2E VISSERSVROUW: Jouw eigen vader is notabene verdronken, Steven!

3E VISSERSVROUW: Een dijk... Daar is niks mis mee.

DE DIJK

REFREIN:

Een dijk als trouwe wachter,
als wapen tegen zee.
Het welig land daarachter,
met wuivend graan en vee.
Al is de zee ons heilig,
de bron van ons bestaan:
een dijk is wel zo veilig,
daar kun je van opan.

1E COUPLET:

De schepen varen 's morgens
in ijle nevel uit.
De zee is dan nog rustig,
en vol van rijke buit.
Maar 't weer kan snel verkeren,

de golven worden wild:
vaak heeft de grauwe waterwolf,
zijn honger wreed gestild.
Hij overvalt de schepen,
en overspoelt de kust:
door niemand te weerhouden,
en door geen macht gesust.
Maar zand met leem en keien,
zijn samen een verbond:
gemaakt door mensen handen,
een ondoordringbaar front!

2E COUPLET:

De visser en de landman,
zij kennen bei de zee.
Hij kan hun beste vriend zijn,
brengt schatten met zich mee.
De netten vol met vissen,
de klei zo vet en zwaar,
zo geeft de zee z'n rijkdom weg,
als in een gul gebaar.
Maar toch niet te vertrouwen,
dus wees altijd paraat,
dat je met boot of boerderij
niet naar de kelder gaat.
Een volk dat weet te leven
bereidt z'n toekomst voor:
een sterke dijk, een trotse dijk,
geen zee breekt daar nog door!

(koor weer af. Steven is een beetje onthutst)

STEVEN: Krijg wat... Een dijk willen ze....

BEREND: Jawel, maar zover zijn we nog niet.... De eerste jaren varen wij met onze bidders nog op de Zuiderzee en vangen onze vis... En wie weet krijgen ze het financieel helemaal niet rond... Want reken erop dat het wat kost, die grappenmakerij...

STEVEN: Welja.. 't Zullen wel weer van die wilde plannen zijn.... Een zee afsluiten.. Hoe kom je erop....

BEREND: Afwachten maar.. Nu ik hier toch ben, Steven.... Hoe is het met je dochter?

STEVEN: O, prima, met Aafke.. Die heeft het best naar d'r zin in d'r

nieuwe betrekking.... Die werkt in Hoorn, op het notarishuis...

BEREND: Ach, Aafke, die bedoel ik niet... Die oudste van je... Geertje.

STEVEN (*trots*): Ja, Geertje... Weet je dat ik m'n nieuwe botter naar haar vernoem? Geertje... Daar gaat het ook best mee. Ze is in dienst bij een dokter in Amsterdam... Ja, die leidt haar zagezegd op... Ze kan straks ook geneesmiddelen maken en zo... Ze wordt een soortement apothekeres... D'r zit me een kop op die meid.....

BEREND: Ja... en ze mag er wezen ook.

STEVEN: Dat dacht ik..... Daar kun je mee voor de kramen langs!

BEREND: Zeg, eh, Steven... Is er nog kans dat ze hier terugkomt? Hier, in het dorp?

STEVEN: Met de kermis is ze hier altijd. Die slaat ze nooit over. Trouwens, ze is jarig met de kermis.... En haar verjaardag viert ze thuis.

BEREND: Ja ja... en hoe oud wordt ze?

STEVEN: Nou eens kijken... Achtentwintig. Ja, want ze is van negentienhonderd-en-één. Achtentwintig jaar wordt ze.

BEREND: Dat schiet als aardig op.

STEVEN: Dat mag je zeggen.

BEREND: Enne...

STEVEN Ja?

BEREND: Eh... geen vriendjes? Een vrijer in de grote stad?

STEVEN: Niet dat ik weet.. Ze zal de ware Jacob nog niet tegengekomen zijn. Anders had ze me dat wel verteld of geschreven. Ach, zo'n kind heeft volop d'r werk.. Zo'n dokterspraktijk, daar moet je niet te min over denken.... Dan blijft er weinig tijd over voor jongens.... Daarbij: pàs achtentwintig.. Ik was ook dik in de dertig dat ik met mijn vrouw zaliger trouwde.. Tijd genoeg! Of eh... bedoelde je wat anders?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto